

Pasniegtas Latvijas Muzeju biedrības Gada balvas 2026

Foto autors <https://faiilem.lv/u/e5gy2mx6m>

Latvijas Muzeju biedrības Gada balva 2026 pasniegta trīs muzeju projektiem: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstādei “Itālijas gaismā: no Fatori līdz Morandi”, Rīgas Porcelāna muzeja monogrāfijai “Levons Agadžanjans” un Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstādei “Tiesības uz bibliotēku”. Laureāti tika sveikti 2026. gada 1. jūnijā Ventspilī Latvijas Muzeju biedrības Gada balvas pasniegšanas ceremonijā.

Līdzās galveno balvu saņēmējiem žūrija izcēla Alūksnes novada muzeja darbu ekspozīcijas “Aizsapņošanās” izveidē, piešķirot tam apbalvojumu “Pamanīts”, savukārt balvas par mūža ieguldījumu tika pasniegtas divām izcilām muzeju nozares personībām – ilggadējam Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktoram Dr. hist.**Arnim Radiņam** un ilggadējajai Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora vietniecei krājuma darbā Mg. art. **Anitai Meinartei**.

Latvijas Muzeju biedrības Gada balvai šogad tika iesniegti 52 projekti no Rīgas un reģionu muzejiem, parādot reģionālo un mazo muzeju aktīvo iesaisti. Pieteikumi parādīja, ka Latvijas muzeji īsteno dažāda mēroga iniciatīvas, mērķtiecīgi integrējot mūsdienīgas muzeoloģiskās pieejas, strādājot ar dažādām auditorijām, iesaistot kopienas un aktualizējot sociāli nozīmīgus jautājumus. Iesniegtie pieteikumi tika vērtēti divās kārtās pēc noteiktiem kritērijiem: efektivitāte, oriģinalitāte, aktualitāte, vienotība un kvalitāte, sociālā loma, kā arī ilgtspēja un lietojamība.

Pieteiktos projektus vērtēja žūrijas komisija, kuru veidoja pieci Latvijas Muzeju biedrības valdes pieaicināti komisijas locekļi –**Lība Bērziņa**, mākslas terapeite, māksliniece, dizainere un iekļaujošas kultūras veicinātāja Latvijā, **COLORIZE** dibinātāja, **Anna Pūtele**, projektu vadītāja mākslas centrā “Zuzeum”, **Jana Šakare**, Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas referente, **Jānis Šiliņš**, Latvijas Nacionālā arhīva vadošais pētnieks un Vidzemes augstskolas pētnieks, vēstures doktors, **Matīss Zvaigzne**, Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļas vadītājs un asociētais profesors, dizaina studijas “Reflect” dizaina un stratēģijas vadītājs. Gada balvas 2026 žūrijas darbu, nepiedaloties pieteikumu vērtēšanā, vadīja**Baiba Grīnberga**, projektu vadītāja Latvijas Nacionālajā rakstniecības un mūzikas muzejā.

Par uzvarētājiem

LMB Gada balva 2026 krājuma darbā

Izstāde “Itālijas gaismā: no Fatori līdz Morandi”

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Projekta vadītāja: Astrīda Rogule

Žūrijas komentārs: Izcili realizēts, nozīmīgs projekts muzeju nozarē, kas Latvijas muzeja krājuma izpēti, saglabāšanu un interpretāciju nostiprinājis starptautiskā kontekstā, apliecinot ilgstošas sadarbības ar augsta līmeņa muzejiem un kuratoriem nozīmi, un par daudzveidīgu pavadošo programmu un lietpratīgu komunikāciju ir saņēmis plašu apmeklētāju un sadarbības partneru atzinību.

LMB Gada balva 2026 pētnieciskajā darbā

Monogrāfija “Levons Agadžanjans”

Rīgas valstspilsētas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības Rīgas Porcelāna muzejs

Projekta vadītāja: Iliana Veinberga

Žūrijas komentārs: Izcils, kvalitatīvs un oriģināls pētnieciskais veikums, kas no vienas radošas personības dzīves un daiļrades izpētes izaudzis par apjomīgu pētījumu, detalizēti raksturojot laikmetu, vidi, estētiku, ražošanas un radošo cilvēku profesionālās sadarbības tīklus, kā arī sniedz nozīmīgu ieguldījumu tēmas turpmākajā pētniecībā.

LMB Gada balva 2026 izglītojošajā darbā

Izstāde “Tiesības uz bibliotēku”

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Projekta vadītāja: Anda Boluža

Žūrijas komentārs: Augstvērtīga izstāde ar nozīmīgu sociālo un izglītojošo ietekmi, kas izvirza mūsdienu sabiedrībai aktuālus jautājumus par lasīšanas un bibliotēku nozīmi kā vēstures, tā socioloģijas kontekstā. Pārliecinoši īstenotais projekts ar daudzveidīgiem papēmieniem rosina interesi un paplašina izpratni par lasīšanas fenomenu, kā arī rada nozīmīgu starptautisku rezonansi.

LMB Gada balva 2026 kategorijā “Pamanīts”

Alūksnes novada muzejs

Darbs ekspozīcijas “Aizsapņošanās” izveidē

Žūrijas komentārs: Atzinība Alūksnes novada muzejam par vietējā kultūras mantojuma saglabāšanu sabiedrības atmiņā un tā interpretāciju jaunā ekspozīcijā, iesaistot vietējos uzņēmējus, amatniekus un radošos cilvēkus, papildinot un dažādojot muzeja piedāvājumu.

Pārējie projekti, kas guvuši žūrijas augsto novērtējumu un tika sveikti balvas pasniegšanas ceremonijā kā Latvijas Muzeju biedrības Gada balvas 2026 nominanti:

“Prokrastinācija un radīšana”. Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja pastāvīgā ekspozīcija

Latvijas Nacionālais rakstniecības un mūzikas muzejs

Projekta vadītāja: Iveta Ruskule

Žūrijas komentārs: Nozīmīgs, apjomīgs krājuma pētniecības darbs un unikāla interpretācijas pieeja, radot ekspozīciju, kas iedvesmo, raisa pārdomas un veicina diskusijas, kā arī atklāj jaunas iespējas radošo cilvēku dzīves un veikuma reprezentācijai muzeja komunikācijā.

Starpdisciplināra mūsdienu mākslas izstāde “Atkalākojums”

E. Veidenbauma muzejs “Kalāči”

Projekta vadītāja: Andra Ķīse

Žūrijas komentārs: Pārdomāts laikmetīgās mākslas projekts reģionāla muzeja vidē, kas piedāvā reflektēt par muzeja un radošo cilvēku pieredzi 20. gs. 90. gados. Lakoniskā, bet iedarbīgā veidā projekts sniedz iespēju dažādām auditorijām emocionāli piedzīvot laikmetīgo mākslu Vidzemes ainavā, apliecinot izvirzītās tēmas aktualitāti arī mūsdienās.

Nodarbību telpa bērniem un skolēniem “Izziņas bērniņi” un izglītības programmas

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Projekta vadītāja: Astrīda Burbicka

Žūrijas komentārs: Daudzpusīgs, sistemātisks un rūpīgs veikums, izveidojot skolēniem un ģimenēm ar bērniem pievilcīgu un praktisku izziņas, pieredzes un nodarbību telpu, kas piedāvā dažādos veidos iegūt informāciju un diskutēt par Latvijas vēstures notikumiem.

Izstādes veidošanas nodarbība jauniešiem “Nākotnes ķermeņi”

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs

Projekta vadītāja: Ieva Laube

Žūrijas komentārs: Augstvērtīgi sagatavota starpdisciplināra muzejpedagoģiskā programma, kas, balstoties muzeja krājuma un izstāžu kuratora darba iepazīšanā, veicina jauniešu radošo domāšanu un prasmi veidot viedokli par sociāli nozīmīgām un iekļaujošas sabiedrības tēmām.

“Krišjāņu zvaigznājs”. Krišjāņa Valdemāra 200. un Krišjāņa Barona 190. jubilejai veltīta izstāde un muzejpedagoģiskās programmas

Talsu novada muzejs

Projekta vadītājs: Uldis Jaunzems-Pētersons

Žūrijas komentārs: Oriģināla izstādes un muzejpedagoģiskās programmas ideja, kas īstenota sadarbībā ar kopienām, iesaistot uzņēmējus, amatniekus un radošo nozari, un izceļas ar jauniešu un pieaugušo auditorijai saistošu reģionāla muzeja piedāvājumu.

Starptautiskā zinātniskā konference “Akti. Fakti. Artefakti”

Latvijas Nacionālais rakstniecības un mūzikas muzejs

Projekta vadītāja: Katrīna Kūkoja

Žūrijas komentārs: Latvijas muzeju un mantojuma nozarei nozīmīgas, krājuma pētniecībai un interpretācijai veltītas konferences pilnveide, paplašinot tās tēmu loku, veicinot muzeoloģiskās domas attīstību un piešķirot pasākumam starptautisku dimensiju.

Izstāde ģimenēm ar bērniem “ārpus rāpus”

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs

Projekta vadītāja: Kristīne Liniņa

Žūrijas komentārs: Kvalitatīva un konceptuāli vienota starpdisciplināra izstāde bērnu un ģimeņu auditorijai, kas iepazīstina ar muzeja vidi, pievēršas aktuāliem veselības un ekoloģijas jautājumiem, veicina iedziļināšanās prasmi un dabas izziņu ar dažādām maņām. Izstādes dizains piesaistījis gan auditorijas, gan muzeju profesionāļu un ekspertu uzmanību.

Latvijas Muzeju biedrības Gada balvas 2026 žūrija izsaka pateicību visiem muzejiem, kuri iesniedza savus projektus pieteikumus!